

Medzinárodná vedecká konferencia na tému „Pohostinnosť ako staronový jazyk postkresťanskej Európy?“

Teologická fakulta Trnavskej univerzity,
Bratislava 13. – 14. októbra 2016

V dňoch 13. a 14. októbra 2016 zorganizovala Teologická fakulta Trnavskej univerzity v Bratislave medzinárodnú vedeckú konferenciu na tému „Pohostinnosť ako staronový jazyk postkresťanskej Európy?“. Konferencia sa konala vďaka podpore Nadácie Konrada Adenauera, partnermi boli Veľvyslanectvo SRN a mesto Bratislava. Zámerom konferencie bolo preskúmať fenomén pohostinnosti z najrôznejších uhlov pohľadu: od biblického, cez etymologický, kultúrno-antropologický, sociologický, filozofický, z pohľadu práce s migrantmi, aj turizmu.

Na úvod konferencie sa prítomným prihovorel predstaviteľ nemeckého veľvyslanectva, ktorý ocenil aktuálnosť témy konferencie v súčasnej spoločensko-politickej situácii, najmä v súvislosti s prílevom migrantov do Európy. Odbornú časť konferencie otvoril židovský reformovaný rabín Miša Kapustin, ktorý hovoril o recepte židovskej pohostinnosti na základe textu z Prvej Mojžišovej knihy 18,1-8. Profesorka pre medzikultúrny dialóg Heidrun Friese z nemeckého Chemnitzu sa zamerala na ambivalentnosť pohostinnosti a jej historické vyjadrenia, na „pohostinnosť ako etickosť“ či „pohostinnosť ako kultúru“, a to aj v súvislosti s migrantmi prechádzajúcimi cez hranice Európy. Známý rakúsky pastorálny teológ a sociológ prof. Paul Zulehner predstavil prítomným výsledky prieskumu týkajúceho sa postoja kresťanov voči migrantom, pričom naznačil potrebu hľadať nové formy tzv. teológie pohostinnosti, či teológie prijímania utečencov. Odborník na sociálnu a charitatívnu prácu doc. Michal Opatrný z Juhočeskej univerzity poukázal na rozličné chápanie imperatívu milosrdenstva medzi kresťanmi, pričom niektorí sa usilujú jeho ostrie otupiť, zatiaľ čo iní ho chápu ako bezbrehú, temer sebazničujúcu službu. Oboje je prítom reakciou na bezmocnosť milosrdenstva – kto je milosrdný, nemôže inak, musí pomáhať. To môže viesť k tzv. syndrómu pomáhajúceho, keď ten, kto pomáha, pomáha viac sebe ako druhému.

V druhý deň konferencie sa poslucháčom prihovorel kazateľ Cirkvi bratskej Daniel Pastirčák, ktorý poukázal na to, že v súčasnej utečeneckej kríze sa u kresťanov prejavuje dilema medzi strachom o uchovanie vlastnej „kresťanskej kultúry“ a vernosťou Kristovi evanjelia, ktorý nás volá do rizika otvorenej, aktívnej lásky, prekračujúcej hranice zdanlivých i skutočných nepriateľstiev. JUDr. Miroslava Mittelmannová z Ligy za ľudské práva celkom konkrétne predstavila legislatívny rámec Slovenskej republiky, ktorý vymedzuje prijímanie a pomoc migrantom, pričom uviedla i konkrétne štatistiky a prax prijímania migrantov

na Slovensku. Celkom z iného súdka bol príspevok Christiana Nordhorna z Katolíckej univerzity v Eichstätt-Ingolstadt, ktorý bol zameraný na turizmus ako konkrétny prejav pohostinnosti.

Teoretickému objasneniu pojmu pohostinnosť najmä z pohľadu J. Derridu sa vo svojom príspevku nazvanom „Vykročenie k pohostinnosti“ venoval Róbert Karul z Filozofického ústavu SAV. Zuzana Svobodová, ktorá sa zaoberá predovšetkým filozofiou výchovy a etikou, predstavila chápanie pohostinnosti v diele Jana Patočku, ktorý ju spolu so zakorenением pokladá za jeden zo základných životných pohybov. Ľubomír Dunaj z Prešovskej univerzity zasa porovnával európske chápanie ľudskosti, ktorá leží v základoch pohostinnosti, s čínskym ponímaním, pričom poukázal na možné implikácie uvedených rôznych prístupov.

Účastníci konferencie sa zhodli, že takýto širšie zameraný dialóg medzi odborníkmi z rôznych oblastí na tému pohostinnosti a s tým súvisiacu tému prijímania migrantov do Európy bol veľmi plodný, a viacerí sa dohodli na ďalšej spolupráci. Príspevky niektorých prednášateľov budú publikované v časopise *Studia Aloisiana*, aby tak mohli obohatiť aj ďalších záujemcov o túto tému, ktorí sa na konferencii nemohli zúčastniť.

Mgr. Ing. Mária Spišiaková, PhD.
Teologická fakulta Trnavskej univerzity
P. O. Box 173
Kostolná 1, 814 99 Bratislava